
Vergaderjaar 2019–2020

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1689

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 mei 2020

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de extra ingeplande Eurogroep op vrijdag 8 mei a.s. Deze Eurogroep zal middels videoconferentie worden gehouden en ik ben voornemens deel te nemen.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

GEANNOTEEERDE AGENDA EXTRA INGEPLANDE EUROGROEP 8 MEI 2020

Eurogroep – Inclusieve samenstelling

Portugal post-programmasurveillance – 11de review

Document: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip124_en.pdf

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal een terugkoppeling ontvangen van de elfde post-programmasurveillance (PPS) missie naar Portugal. De missie in het kader van PPS, waaraan de Europese Commissie, de ECB, het ESM en het IMF deelnamen, heeft plaatsgevonden van 11 tot 13 februari jongstleden. Het doel van PPS is om de economische, budgettaire en financiële ontwikkelingen van een land dat financiële steun heeft ontvangen te monitoren, om zodoende de terugbetaalcapaciteit te beoordelen. De PPS-missie heeft plaatsgevonden vóór de uitbraak van het COVID-19 virus in Europa. In het rapport is data en informatie meegenomen tot aan 7 maart. Daarom zijn de gevolgen van de COVID-19 crisis nog weinig concreet in het rapport. In het rapport is wel een kanttekening opgenomen dat de COVID-19 crisis een impact zal hebben op de economische en budgettaire ontwikkelingen in Portugal.

De voornaamste aandachtspunten voor Portugal blijven hoge private en publieke schulden, niet-presterende leningen (NPL's) in het bankwezen. De Europese Commissie geeft in het rapport aan dat structurele hervormingen ten aanzien van de begroting van cruciaal belang blijven om de uitgavenkant en de kostenefficiëntie te versterken, met in het bijzonder een focus op de gezondheidszorg en staatsdeelname. De NPL's zijn de afgelopen tijd gedaald in Portugal, maar dit percentage blijft hoog in vergelijking met andere Eurolanden. Nederland kan zich vinden in de besproken beleidsterreinen en gedefinieerde risico's. Nederland erkent de meerwaarde van PPS-missies en haar bevindingen en aanbevelingen. De volgende PPS-missie naar Portugal zal plaatsvinden in de zomer van 2020, waarin ook de impact van de COVID-19 crisis zal worden meegenomen.

Geactualiseerde ontwerpbegroting Oostenrijk

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Europese Commissie zal de Eurogroep informeren over haar opinie van de nieuwe ontwerpbegroting (draft budgetary plan, DBP) voor 2020 van Oostenrijk. Oostenrijk had in oktober vanwege verkiezingen een beleidsarme ontwerpbegroting ingediend. Daarbij werden de autoriteiten door de Europese Commissie verzocht een bijgewerkt ontwerpbegrotingsplan aan de Commissie voor te leggen zodra de nieuwe regering een ontwerpbegrotingswet bij het Oostenrijkse parlement zou indienen. Dit heeft Oostenrijk op 26 maart jl., samen met zijn stabiliteitsprogramma gedaan, waarna de Commissie op 17 april haar opinie heeft gepubliceerd. In die opinie stelt de Commissie vast dat een robuuste beoordeling van naleving van de vereisten van het SGP momenteel niet mogelijk is. Hoewel de ontwerpbegroting onlangs is vastgesteld, is deze door de COVID-pandemie al weer achterhaald. Dat is ook de reden dat de Eurogroep waarschijnlijk geen verklaring zal publiceren over de

geüpdatete ontwerpbegroting, wat doorgaans wel gebeurt. Nederland heeft daar begrip voor.

Terugkoppeling G7

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal een terugkoppeling ontvangen van de Eurogroepvoorzitter van de virtuele *G7 Finance Ministers and Central Bank Governors* (FMCBG) bijeenkomst die plaatsvond op 14 april jl.

De ministers van Financiën en centrale bank gouverneurs van G7-landen herbevestigden hun committering en onderlinge coördinatie in de bestrijding van de COVID-19 pandemie en het mitigeren van de impact van de schok. Gezamenlijk zullen ze alles doen («*whatever is necessary*») om economische groei te herstellen en banen, bedrijven en de weerbaarheid van het financiële systeem te beschermen.

De G7 is een forum van zeven vooraanstaande industriële economieën (Canada, Duitsland, Frankrijk, Italië, Japan, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten) en de Europese Unie. Binnen de G7 staan voornamelijk economische en financiële onderwerpen op de agenda. Nederland is niet inhoudelijk betrokken bij de bijeenkomst.

Lenteraming

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Op 7 mei zal de Europese Commissie naar verwachting haar lenteraming presenteren, waarna deze besproken zal worden in de Eurogroep. De raming bestaat uit zowel ramingen voor de economische ontwikkeling als ramingen voor de publieke financiën. Voor wat betreft de economische ramingen is de lenteraming een update van de (interim) winterraming van de Commissie uit februari en voor wat betreft de publieke financiën is de lenteraming een update van de herfstaming uit november. De verwachting is dat de bespreking in de Eurogroep vooral in het teken zal staan van de economische en budgettaire implicaties van de COVID-19 crisis.

ESM-kredietlijn «*Pandemic Crisis Support*»

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Tijdens de vorige Eurogroep van 7 en 9 april zijn de ministers overeengekomen om de kredietlijn tegen verscherpte voorwaarden (*Enhanced Conditions Credit Line*, ECCL) van het Europees Stabielheidsmechanisme (ESM) gericht op de COVID-19 uitbraak tijdelijk beschikbaar te stellen, voor lidstaten die daar gebruik van willen maken.¹ In de komende Eurogroep zal gesproken worden over de verdere uitwerking van deze zogeheten *Pandemic Crisis Support* kredietlijn.

¹ Kamerstukken 21 501-07 en 25 295, nr. 1686

Tijdens de videoconferentie van de leden van de Europese Raad van 23 april jl. (Kamerstukken 21 501-20 en 21 501-02, nr. 1529) verwelkomden zij het rapport dat de Eurogroep op 9 april jl. overeen kwam. Daarbij riepen ze de Eurogroep op dit pakket uiterlijk 1 juni a.s. operationeel te maken.

In de komende Eurogroep zal naar verwachting gesproken worden over de gedetailleerde kenmerken van de ESM-kredietlijn. Deze gedetailleerde kenmerken zullen vervolgens worden vastgelegd in grotendeels gestandaardiseerde onderliggende documenten van de kredietlijn, op basis waarvan alle lidstaten toegang kunnen krijgen tot dit instrument. Vanzelfsprekend moet deze uitwerking in lijn zijn met de afspraken die reeds in het Eurogroeprapport van 9 april zijn overeengekomen. Voor Nederland is daarbij een aantal randvoorwaarden van belang. Ten eerste dient als voorwaarde voor gebruik van de kredietlijn in het memorandum van overeenstemming te worden opgenomen dat landen zich er aan committeren de kredietlijn te gebruiken ter ondersteuning van de binnenlandse financiering van directe en indirecte gezondheidszorg, genezing en kosten gerelateerd aan preventie als gevolg van de COVID-19 crisis. Ten tweede dient de kredietlijn alleen beschikbaar te zijn voor de duur van de COVID-19 crisis. Ten derde dient de kredietlijn per lidstaat een grootte te hebben van 2% van het bruto binnenlands product als uitgangspunt. Ten vierde is het van belang dat de procedures voor het verlenen van financiële steun door het ESM, zoals opgenomen in het ESM-verdrag, goed worden gevolgd. Dat houdt dus ook in dat een principebesluit van de Raad van gouverneurs van het ESM over het openstellen van de kredietlijn voor alle lidstaten alleen op basis van de beschikbaarheid van de benodigde rapporten – een analyse over risico's voor de financiële stabiliteit, schuldhoudbaarheid en financieringsbehoefte – kan plaatsvinden. Ten vijfde dient de looptijd van de op basis van de kredietlijn te verschaffen leningen korter te zijn dan bij de eerdere macro-economische aanpassingsprogramma's van het ESM. Het betreft immers leningen aan landen die ook op de markt nog tegen redelijke rentetarieven terecht kunnen. Op deze grond mag worden verwacht dat de ESM-leningen ook relatief snel weer kunnen worden terugbetaald. Gezien de specifieke focus van de kredietlijn op de COVID-19 uitbraak, heeft de directeur van het ESM in overweging gegeven om een lagere beprijzing te overwegen dan opgenomen in de richtsnoer voor prijsbeleid. Wat Nederland betreft kunnen de kosten voor de kredietlijn lager worden vastgesteld dan in het huidige richtsnoer voor prijsbeleid is voorgescreven, om rekenschap te geven van de uitzonderlijke situatie waarin een beroep wordt gedaan op het ESM, waarbij de kosten die het ESM bij de lidstaat in rekening brengt wel altijd hoger moet liggen dan de financieringskosten die het ESM zelf maakt voor het mobiliseren van de benodigde middelen.

Als bij de komende Eurogroep overeenstemming wordt bereikt over de kenmerken van de kredietlijn, zal naar verwachting op 14 mei een vergadering van de Raad van gouverneurs van het ESM plaatsvinden om de *Pandemic Crisis Support* in principe voor alle lidstaten beschikbaar te stellen. De relevante documenten op basis waarvan de Raad van gouverneurs dit kan besluiten zullen zodra deze beschikbaar zijn aan uw Kamer worden gezonden. Tevens zal het kabinet zijn voornemen om al dan niet in te stemmen met het voorliggende besluit kenbaar maken aan uw Kamer. Na het besluit door de Raad van gouverneurs zullen landen om gebruik te kunnen maken van een kredietlijn op individuele basis een concrete aanvraag moeten indienen. Voorafgaand aan besluitvorming over het toekennen van dergelijke individuele kredietlijnen in het kader van *Pandemic Crisis Support* zal uw Kamer steeds conform het informatieprotocol betreffende de parlementaire betrokkenheid bij inzet van

middelen uit en controle op de Europese noodfondsen geïnformeerd worden.²

De overige instrumenten van het ESM blijven beschikbaar indien een land in financieel-economische problemen raakt, waarbij dan voorwaarden op het vlak van financieel-economische beleid gelden. Het belang van deze beleidsvoorwaarden heeft Nederland steeds benadrukt, omdat het ervoor zorgt dat lidstaten sterker uit een financieel-economische crisis komen.

² Kamerstuk 21 501-07, nr. 1217